

Հաստատված է

*«ՀամաՁարկ» համայնքների զարգացման և մասնակցային
կառավարման կոալիցիայի
1-ին համաժողովի որոշմամբ*

04.10.2018թ.

ԿԱՆՈՆԱԿԱՐԳ

**«ՀԱՄԱՁԱՐԿ» ՀԱՄԱՅՆՔՆԵՐԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ և ՄԱՄՆԱԿՑԱՅԻՆ
ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ԿՈԱԼԻՑԻԱՅԻ**

1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

- 1) «ՀամաՁարկ» համայնքային զարգացման և մասնակցային զարգացման կոալիցիան (այսուհետև՝ ՀամաՁարկ) ձևավորվել և գործում է համայնքային զարգացման արժեքների ընդհանրության, կամավորության, հավասարության, ինքնուրույնության, բարեխղճության և կառավարման կոլեգիալության սկզբունքների հիման վրա:
- 2) Կոալիցիան քաղաքացիական հասարակության կազմակերպությունների ոչ ֆորմալ կազմավորում է և գործում է Հայաստանի Հանրապետության գործող օրենսդրությանը, ինչպես նաև 2018 թվականի հոկտեմբերի 4-ին Կոալիցիայի անդամ կազմակերպությունների հիմնադիր ժողովի ժամանակ ընդունված Հռչակագրին և սույն կանոնակարգին համապատասխան:
- 3) Կոալիցիայի անվանումն է.
 - հայերեն՝ Համայնքների զարգացման և մասնակցային կառավարման կոալիցիա, կրճատ՝ «ՀամաՁարկ»:
 - անգլերեն՝ Community development and participatory management coalition. կրճատ՝ “HamaZark”:
- 4) Կոալիցիան ունի խորհրդանիշ, որն իրենից ներկայացնում է կանաչ գույն ունեցող բռունցք, որի վրա պատկերված են գլուխներ, իսկ ներքևում գրված է ՀամաՁարկ, HamaZark
- 5) Խորհրդանիշի պատկերը կցվում է սույն կանոնակարգին:
- 6) Կոալիցիան կարող է իր նպատակներից և խնդիրներից բխող առաջարկություններ ներկայացնել ՀՀ պետական մարմիններին:
- 7) Կոալիցիան կարող է համագործակցել ինչպես ՀՀ պետական և ոչ պետական մարմինների, արտասահմանյան, միջազգային և տեղական կազմակերպությունների, այնպես էլ անհատ անձանց հետ:
- 8) Կոալիցիան կարող է ունենալ միջազգային կապեր, անդամակցել միջազգային ոչ կառավարական և ոչ առևտրային կազմակերպությունների ցանցերի, կնքել հուշագրեր և համաձայնագրեր օտարերկրյա, միջազգային, տեղական կազմակերպությունների և պետական մարմինների հետ:
- 9) Կոալիցիայի քարտուղարության գտնվելու վայրը «Կոմպասս» ՀԿ գրասենյակն է (Հայաստանի Հանրապետություն, քաղաք Գյումրի, Անկախության հրապ. 9^ա, 3-րդ հարկ, 1-2 սենյակ):

2. ԿՈՍԼԻՑԻԱՅԻ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ ԵՎ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

Կոալիցիայի նպատակներն են.

- 1) բարձրացնել ՔՀԿ-ների կողմից ՀՀ Կառավարության համայնքային զարգացման և կառավարման բարեփոխումների նկատմամբ վերահսկողության արդյունավետությունը,
- 2) նպաստել համայնքների զարգացման ինստիտուցիոնալ մեխանիզմների ստեղծման ամրապնդմանը
- 3) նպաստել հասարակության ակտիվ ներգրավմանը և դերի բարձրացմանը համայնքային կառավարման մեջ:
- 4) Զարգացնել մոնիթորինգի, հանրային վերահսկողություն իրականացնելու և համայնքային ծրագրերի իրականացման հետ կապված ՔՀԿ-ների կարողությունները:
- 5) Նպաստել տեղական ինքնակառավարման բարելավմանը, քաղաքականությունների արդյունավետ մշակմանը և իրականացմանը:
- 6) Նպաստել ՏԻՄ երի հրապարակայնության, հաշվետվողականության և մասնակցայնության ապահովմանը:

Կոալիցիայի խնդիրներն են.

- 1) Իրականացնել համայնքային զարգացմանն ուղղված ծրագրեր, այդ թվում համայնքային ծառայությունների մատուցման, համայնքային բյուջեների արդյունավետ այլընտրանքային տարբերակների մշակումների իրականացման ոլորտներում, դրանց արդյունքները հանրայնացնել և արդյունքներից բխող առաջարկություններ ներկայացնել պատկան մարմիններին:
- 2) Զարգացնել ՔՀԿ-ՏԻՄ համագործակցության հարթակը՝ Հայաստանում զարգացման և համագործակցության կազմակերպական կառուցակարգերի, այդ թվում համայնքապետարաններին կից անկախ մարմնի ստեղծման, բնակչության իրազեկման բարձրացվածության և ակտիվ ներգրավման քաղաքականությունների ներդրման նպատակով:
- 3) Մշակել և իրականացնել ծրագրեր՝ ուղղված հասարակության իրազեկության մակարդակի բարձրացմանը, օգտագործելով նաև ժամանակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաները:
- 4) Իրականացնել համայնքային զարգացման տարաբնույթ ոլորտային ծրագրեր:
- 5) ՔՀԿ-ների մոնիթորինգի, հանրային վերահսկողություն իրականացնելու և կարողությունները ամրապնդելու նպատակով կազմակերպել սեմինարներ, ուսուցումներ և այլ միջոցառումներ:

- 6) Զարգացնել Կոալիցիայի անդամ կազմակերպությունների միջև համագործակցությունը:
- 7) Համագործակցել ոլորտի շահագրգիռ տեղական և միջազգային կազմակերպությունների հետ:
- 8) Կազմակերպել համաժողովներ, աշխատաժողովներ, սեմինարներ, կլոր սեղաններ, դասընթացներ, հանդիպումներ, քննարկումներ, իրականացնել համայնքային ոլորտի զարգացմանն ուղղված այլ աշխատանքներ:

3. ԿՈԱԼԻՑԻԱՅԻ ԱՆԴԱՄՈՒԹՅՈՒՆԸ, ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԸ ԵՎ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

- 1) Կոալիցիայի անդամ կարող են լինել քաղաքացիական հասարակության այն կազմակերպությունները, ներառյալ հասարակական շարժումները, նախաձեռնությունները, ՀԿ-ները, հիմնադրամները, բիզնես և ՏԻՄ ասոցիացիաները, լրատվական միջոցները, որոնք միացել են Կոալիցիայի Հռչակագրին, ընդունում են սույն Կանոնակարգը, իրենց գործունեությամբ նպաստում են Կոալիցիայի նպատակների իրագործմանը:
- 2) Գրավոր դիմումի համաձայն Կոալիցիայի անդամի ընդունելության մասին որոշումը կայացվում է Կոալիցիայի կառավարման խորհրդի կողմից՝ կառավարման խորհրդի առնվազն երկու անդամների երաշխավորմամբ:
- 3) Կոալիցիան վարում է իր անդամների հաշվառումը և պարբերաբար թարմացնում նրանց վերաբերյալ տվյալները: Կոալիցիայի անդամների հաշվառում վարելու կարգը և պայմանները սահմանվում է Կոալիցիայի կառավարման խորհրդի կողմից:
- 4) Կոալիցիայի անդամությունից դուրս գալը կատարվում է տվյալ անդամի գրավոր դիմումի կամ Կոալիցիայի կառավարման խորհրդի՝ տվյալ անդամին Կոալիցիայի անդամությունից հեռացնելու մասին որոշման հիման վրա՝ սույն կանոնակարգի 3.6 կետով սահմանված պարտականությունների չկատարման կամ ոչ պատշաճ կատարման համար:
- 5) Կոալիցիայի անդամն իրավունք ունի՝
 - իր ներկայացուցիչների միջոցով մասնակցել Կոալիցիայի կառավարմանը,
 - Կոալիցիայի գործունեության վերաբերյալ ներկայացնել առաջարկություններ, դիտողություններ, գործնական ծրագրեր, ազատորեն արտահայտել սեփական տեսակետը, նախաձեռնել ծրագրեր՝ ուղղված Կոալիցիայի զարգացմանը, իրազեկ լինել Կոալիցիայի գործունեությանը, օգտվել Կոալիցիայի իրավական, տեխնիկական, տեղեկատվական և այլ աջակցությունից, անարգել դուրս գալ Կոալիցիայի անդամությունից:
- 6) Կոալիցիայի անդամը պարտավոր է.
 - բարձր պահել և տարածել կոալիցիայի արժեքները,

- մասնակցել և աջակցել Կոալիցիայի գործունեությանը,
 - նպաստել Կոալիցիայի զարգացմանը,
 - առանց Կոալիցիայի իրավասու մարմնի կողմից տրված լիազորագրի հանդես չգալ Կոալիցիայի անունից,
 - գործել սույն կանոնակարգին համապատասխան,
 - կատարել Կոալիցիայի կանոնակարգի պահանջները, Կոալիցիայի ղեկավար մարմինների որոշումները:
- 7) Կոալիցիայի անդամը պատասխանատվություն չի կրում Կոալիցիայի կամ դրա անդամ այլ կազմակերպությունների պարտավորությունների համար, ինչպես նաև Կոալիցիան պատասխանատվություն չի կրում իր անդամների պարտավորությունների համար:

4. ԿՈՍԼԻՑԻԱՅԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ ԵՎ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄԸ

- 1) Կոալիցիայի կառավարման կառուցվածքն է՝ համաժողովը, կառավարման խորհուրդը և քարտուղարությունը:
- 2) Կոալիցիայի գործունեության նկատմամբ վերահսկողությունն իրականացվում է Կոալիցիայի համաժողովի կողմից:
- 3) Կոալիցիայի բարձրագույն մարմինը նրա անդամների համաժողովն է, որին պատկանում է Կոալիցիայի կառավարման և գործունեության ցանկացած հարցի վերջնական լուծման իրավունքը:
- 4) Կոալիցիայի համաժողովը կարող է գումարվել ներկայացուցչական պատվիրակների միջոցով՝ կառավարման խորհրդի կողմից սահմանված քվոտայով: Կառավարման խորհուրդը որոշում է համաժողովի անցկացման օրը, ժամը և տեղը, ինչպես նաև համաժողովի օրակարգի նախագիծը և այդ մասին համաժողովի անցկացումից ոչ ուշ քան 10 օրացուցային օր առաջ էլեկտրոնային եղանակով ծանուցում է կոալիցիայի անդամներին:
- 5) Կոալիցիայի համաժողովը իր աշխատանքները կազմակերպում է նիստերի ձևով, որոնք հրավիրվում են ըստ անհրաժեշտության, բայց ոչ պակաս, քան տարին երկու անգամ:
- 6) Կոալիցիայի արտահերթ համաժողով գումարվում է Կոալիցիայի քարտուղարության, Կոալիցիայի կառավարման խորհրդի, Կոալիցիայի անդամների ընդհանուր թվի առնվազն 1/3-ի պատճառաբանված որոշման դեպքում: Արտահերթ համաժողովները հրավիրվում են հրավիրողի օրակարգով: Կոալիցիայի համաժողովը կարող է հարցեր քննարկել և որոշումներ կայացնել, եթե Կոալիցիայի համաժողովին մասնակցում են Կոալիցիայի բոլոր անդամների կամ համաժողովի բոլոր պատվիրակների ընդհանուր թվի կեսից ավելին: Որոշումներն ընդունվում են

համաժողովի մասնակիցների ձայների պարզ մեծամասնությամբ: Համաժողովը կարող է հարցեր քննարկել և որոշումներ կայացնել նաև կապի միջոցներով:

7) Կոալիցիայի համաժողովը.

- հաստատում է Կոալիցիայի կանոնակարգը, կատարում է փոփոխություններ դրանում և/կամ հաստատում է նոր կանոնակարգը,
- որոշում է Կոալիցիայի կառավարման խորհրդի թվաքանակն ու քվոտաները, մեկ տարի ժամկետով ընտրում է Կոալիցիայի կառավարման խորհրդի անդամներին, փոփոխում է կառավարման խորհրդի կազմը,
- վաղաժամկետ դադարեցնում է կառավարման խորհրդի անդամների լիազորությունները,
- քննարկում և հաստատում է Կոալիցիայի կառավարման խորհրդի և քարտուղարության հաշվետվությունները:

8) Կոալիցիայի կառավարման խորհուրդը.

- համարվում է Կոալիցիայի ղեկավար մարմինը Կոալիցիայի համաժողովների միջև ընկած ժամանակահատվածում,
- քննարկում և որոշումներ է կայացնում Կոալիցիայի գործունեությանն առնչվող բոլոր հարցերի վերաբերյալ, բացառությամբ այն հարցերի, որոնք մտնում են Կոալիցիայի համաժողովի իրավասությունների մեջ,
- նախապատրաստում է Կոալիցիայի համաժողովները, սահմանում է Կոալիցիայի համաժողովի պատվիրակների քվոտան ըստ Կոալիցիայի անդամների թվի, Կոալիցիայի համաժողովի գումարման օրվանից առնվազն 15 օր առաջ կազմակերպում է Կոալիցիայի համաժողովի պատվիրակների ընտրությունը,
- որոշում է կայացնում Կոալիցիային անդամագրելու և անդամությունից հեռացնելու վերաբերյալ,
- որոշումներ է կայացնում Կոալիցիայի մշտական և ժամանակավոր հանձնաժողովներ, աշխատանքային և տարածքային հանձնախմբեր և/կամ այլ կառույցներ ստեղծելու և լուծարելու մասին, հաստատում է դրանց աշխատակարգերը, որոնք չեն կարող հակասել սույն կանոնակարգին, նշանակում և ազատում է դրանց համակարգողներին և պատասխանատուներին, վերջիններիս տալիս է լիազորագրեր,
- քննարկում և հաստատում է Կոալիցիայի ռազմավարական պլանը, կայունության և ֆինանսական պլանը, մոնիթորինգային ծրագիրը, տեսանելիության պլանը և այլ փաստաթղթեր,
- ընտրում է Կոալիցիայի հանձնաժողովների, աշխատանքային և տարածքային հանձնախմբերի, փորձագիտական կոմիտեի և/կամ այլ կառույցների անդամներին,

- որոշում է կայացնում պետական և անկախ կառույցներին կից հասարակական
 - խորհուրդներին, հանձնաժողովներին և այլ մարմիններին, ինչպես նաև միջազգային կառույցներին Կոալիցիայի անդամակցելու վերաբերյալ,
 - հաստատում է կառավարման խորհրդի նախագահի ընտրության ռոտացիոն կարգը,
 - ընտրում է կառավարման խորհրդի նախագահին և վաղաժամկետ դադարեցնում է կառավարման խորհրդի նրա լիազորությունները,
 - Կոալիցիայի անունից ընդունում և հանդես է գալիս հայտարարություններով, հաշվետվություններով, կոչերով և դիտարկումներով:
- 9) Կոալիցիայի կառավարման խորհրդի նիստը կարող է հարցեր քննարկել և որոշումներ կայացնել, եթե նիստին մասնակցում են խորհրդի անդամների ընդհանուր թվի կեսից ավելին: Որոշումներն ընդունվում են Կոալիցիայի կառավարման խորհրդի նիստին մասնակցող անդամների ձայների պարզ մեծամասնությամբ:
- 10) Կոալիցիայի քարտուղարության գործառույթներն իրականացնող կազմակերպությունը ի պաշտոնե մտնում է Կոալիցիայի կառավարման խորհրդի կազմի մեջ: Կոալիցիայի քարտուղարության համակարգողը հանդիսանում է Կոալիցիայի խորհրդի նախագահը՝ մինչև կառավարման խորհրդի կողմից կառավարման խորհրդի նախագահի ընտրության ռոտացիոն կարգի հաստատումն ու նախագահի ընտրությունը: Կոալիցիայի կառավարման խորհուրդը իր հերթական նիստերը հրավիրում է երկու ամիսը մեկ անգամ՝ Կոալիցիայի քարտուղարության կողմից: Կոալիցիայի կառավարման խորհրդի արտահերթ նիստ կարող է հրավիրվել Կոալիցիայի կառավարման խորհրդի անդամների ընդհանուր թվի առնվազն 1/3-ի գրավոր պահանջով Կոալիցիայի քարտուղարության կառավարման խորհրդի նախագահի կողմից կամ Կոալիցիայի քարտուղարության կառավարման խորհրդի նախագահի կողմից անմիջականորեն: Կարող են հրավիրվել կառավարման խորհրդի ընդլայնված նիստեր՝ Կոալիցիայի հանձնաժողովների, փորձագիտական կոմիտեի և տարածքային հանձնախմբերի համակարգողների և պատասխանատուների, ինչպես նաև Կոալիցիայի այլ անդամների մասնակցությամբ:
- 11) Կոալիցիայի փորձագիտական կոմիտեն.
- բաղկացած է տեղական ինքնակառավարման և համայնքների զարգացման ոլորտի տեղական և միջազգային փորձագետներից, որոնք ընտրվում են Կոալիցիայի կառավարման խորհրդի կողմից,
 - տրամադրում է փորձագիտական աջակցություն Կոալիցիայի զարգացման ու հզորացման նպատակով,
 - ուժեղացնում է Կոալիցիայի միջազգային կապերը,
 - նպաստում է Կոալիցիայի ֆինանսական կայունության ապահովմանը,

- ներկայացնում է Կոալիցիան հակակոռուպցիոն կարևորագույն հարթակներում:

12) Կոալիցիայի քարտուղարությունը.

- հանդիսանում է Կոալիցիայի գործադիր մարմինը,
- ապահովում է Կոալիցիայի մարմինների աշխատանքների բնականոն ընթացքը և թափանցիկությունը,
- նախագահում, արձանագրում և ստորագրում է Կոալիցիայի համաժողովի նիստերը,
- արձանագրում է կառավարման խորհրդի նիստերը,
- տնօրինում է Կոալիցիայի արխիվը,
- համակարգում է Կոալիցիայի կազմակերպչական աշխատանքները, այդ թվում Կոալիցիան ներկայացնում է երրորդ անձանց հետ հարաբերություններում, Կոալիցիայի անունից իրավասու մարմիններին և կազմակերպություններին ներկայացնում է Կոալիցիայի կողմից պատրաստված առաջարկները և այլ փաստաթղթերը,
- համակարգում է Կոալիցիայի աշխատանքների կազմակերպման համար անհրաժեշտ դրամական միջոցների հայթայթման աշխատանքները,
- վարում է Կոալիցիայի անդամների հաշվառումը, անդամության նոր դիմումներ ներկայացված հայտերի ռեեստրը,
- Կոալիցիայի քարտուղարության գործառույթները իրականացնում է «Կոմպասս» հասարակական կազմակերպությունը, որի նախագահը ի պաշտոնե հանդիսանում է Կոալիցիայի քարտուղարության համակարգողը:

5. ԿՈՍԼԻՑԻԱՅԻ ՄԻՋՈՑՆԵՐԸ

- 1) Կոալիցիան չունի առանձնացված գույք:
- 2) Կոալիցիայի միջոցները գոյանում են օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներից:
- 3) Կոալիցիայի միջոցները Կոալիցիայի կառավարման խորհրդի որոշմամբ՝ ներգրավվում են Կոալիցիայի անդամ կազմակերպության (ների) միջոցով, իսկ ներգրավված միջոցները օգտագործվում են բացառապես Կոալիցիայի նպատակների և խնդիրների իրականացման համար:

6. ԵԶՐԱՓՈՎԻՉ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

- 1) Կոալիցիան կարող է դադարել համաժողովի որոշմամբ, եթե այդ որոշմանը կողմ է Համաժողովի անդամների ընդհանուր թվի 2/3-ը:
- 2) Կոալիցիայի դադարումը անդամ կազմակերպությունների համար պարտավորություններ չի առաջացնում: